

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Ex Illvstrissimo Cardinali Bellarmino Epitome
Controuersiarum Omnia huius Aeui
Lvthero-Calvinisticarvm Sub diuersis Titulis bis
Quadripertitis digestarum**

Coppenstein, Johann Andreas

Mogvntiae, 1624

VI. De Ecclesia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11726

num, Patriarcham Occidentis: minimè verò Caput totius Ecclesiæ. Huc vtuntur autoritate orthodoxorum antepontentium Concilium Papæ.

A V T O R. I. Papa Caput est & singularium omnium, & universalis Ecclesiæ, à Christo immediatè constitutus. 1. Sic Scriptura. Matth. 16. *Tu es Petrus. &c.* Ioann. vlt. *Pasce oves. &c.* 2. Sic Concilia. Et Chalcedonense, omnium maximum, in epistola talem agnoscit Leonem. Et Constantienie damnavit ne-gantem id Hussium.

3. Ratio enīcīt. 1. Papa est unum Caput; ergo unus Corporis: at singulæ Ecclesiæ scorsum non sunt unum Corpus: ergo Papa est Caput universalis Ecclesiæ. 2. Papa est immediatus Vicarius Christi: nam in Constantiensi Concil. Sess. 8. damnatur Wiceliff id negans: ergo rāest Ecclesiæ visibiliter Papa; cui inuicibiliter Christus præsidet.

II. Summa Potestas Ecclesiastica nō est in Ecclesia, vel Concilio, remoto Papa seu formaliter, siue suppletiuē. 1. Non formaliter: quia Ecclesia est Monarchia; iuxta Ps. 2. *Postula à me gentes. &c.* Ego autem constitutus sum Rex ab eo super Ieron. Luc. 1. *Regni eius non erit finis.* Et Ioa. 18. *Regnum meum non est de hoc mundo.* Regnum igitur Ecclesiæ ab uno regitur. 2. Non suppletiuē: nam in regnis humanis, ubi potestas Regi datur à populo, eadem est in populo radicaliter & suppletiuē: at in regno Christi, quod est Ecclesia à Christo collecta; iuxta Apoc. 5. *Fecisti nos Deo nostro regnum;* potestas est immediatè tantum à Christo. Hinc comparatur Ecclesia familiæ, Matth. 24. Hebr. 3. Et sponsæ, Eph. 4. 5. Et Corpori, Ioh. 10.

Et Potestas ea Petro data est immediate, non Apostoli: Ergo neque Concilio generali sine Papa.

Vnde Concilia agent confirmatione Papæ quam & petierunt. Quia ea sine Papa errare possunt etiam in decretis fideli, cum Papa non possunt.

II l. Papa simpliciter & absolutè est supra totam Ecclesiam, & Concilium; sic, vt in terris nullum supra se iudicium agnoscat. 1. Quia quæ Christo Capiti in Scripturis nomina tribuuntur, conueniunt & Papæ. Vt, *Luc. 12. Paterfamilias: Pastor, Iohann. 10.* Et *Eph. 4. Caput: Eph. 5. Vir & Spóna.* 2. Quia sic Concilia consentiunt apud *Bell. 1. 2. c. 17.*

IV. Papa etiam nec committere potest supra se iudicium coactuum; sed solum discretuum, vt Arbitro, non vt Iudici, cuius parendum sententiæ sit. 1. Quia Potestas Papæ supra omnes est dilectione: at in hoc dispensare nequit homo. Hinc iudicium de Papa soli Deo est reseruatum, nec alteri committi potest.

VI. DE ECCLESIA.

Q V A E S T I O   X X X I I .

An soli Perfecti sint in Ecclesia?

A NABAPTISTAE sit Calvinus *Instit. l. 4. c. 1. §. 13.* volunt cum Pelagianis, solos Perfectos efficere Ecclesiam, omni peccato carentium. 2. CONFESSIO Augustana art. 21. vult, Ecclesiam esse Sanctorum congregationem, qui vere credunt, & obediunt Deo. Et hanc internam est Ecclesiam: Externam vero esse bonorum & malorum in una fide & vsu Sacramentorum conuenientiam.

3. CALVINUS *Instit. l. 4. c. 1. §. 2.* docet idem: Simulque solos prædestinatos, id est,

Bb   verē

verè credentes esse Ecclesiam.

- S V A D E N T ita. 1. Quia, Cant. 4. *Tota pulchra es Amica mea, & macula non est in te.*
2. Eph. 5. *Vt exhiberet fisi gloriosam Ecclesiam, non habentem maculam.* Vide Genealog. part. 2. q. 6.

A V T O R. Concilium Milcitanum iam olim, contra Pelagianismum istum definiuit, Iustos humiliter & varaciter dicere: *Dimitte nobis debita nostra.* Ambr. Serm. 16. in Psa 118. *Non potest hoc iustus negare, quia nemo sine peccato est.* S. Aug. 1. de Sp. & lit. c. vlt. docet posse hominem ex priuilegio Dei viuere sine omni peccato, re ipsa tamen esse neminem, præter Christum, & 1. de Nat. & grat. c. 36. B. V. Mariam. Idem 1. i. contra Pelag. & S. Greg. 1. 21. Mor. c. 9. *Baptizati sunt sine crimen: sine peccato autem in hac vita neminem dixerim.*

D I C O A D I. Id intelligi de anima iusti, carente mortalibus. Sic August. lib. de perfectione. Sic, Gen. 6. *Noë vir iustus fuit atque perfectus.* Phil. 3. *Quicunque perfici sumus, hoc sentiamus.* Eph. 1. *Elegit nos in ipso, ut ißemus sancti & immaculati, sc. ab perpetua morte.* 2. Intelligitur de potiore parte Ecclesie iusta; unde sit denominatio.

Sicutiam A D II. Dico, cum Conclilio Tolentino, Chrys. Hieron. Theophylacto. Vel cum Aug. & Bern. talem fore Ecclesiam post resurrectionem.

Q V A E S T I O   XXXIV.

An sint in Ecclesia grandi etiam peccatores & manifesti?

C O N F E S S I O N I S T Æ, licet damnent Pelagianos Ecclesiam ex sola iustis constare; Item Nouarianos & Donatistas, desinere solos.

esse in Ecclesia circa fidem lapsos; Volunt nihilominus tria: 1. Nullum esse Veniale peccatum ex natura sua; sed omnia ex se mortalia. LUTHERVS in ass. rt. art. 32. Melanchthon in Locis. CALVINVS Inst. l. 2. c. 8. §. 58.

11. CONFESSIO AVGUST art. 7. Ecclesiam esse Sanctorum Congregationem, qui vere credunt, & obedient Deo. Apologia Philipp: Peccatores non pertinere ad Ecclesiam, nisi nomine. Istud Pelagianum est. Finguntque duplē Ecclesiam, Internam sanctōrum, & Invisibilē, nisi oculis fidei: Externam, de nomine solo Ecclesiam conuentum bono uno ac malorum in doctrina huius, & vnu Sacramento. BRENTIUS: malos esse in Ecclesia, sed non esse Ecclesiam. sic &

LUTHERVS ib. de Conciliis, esse eam Sanctorum ait, id est, omnis peccato carentem, etiam leuis; quia illi faciunt quia sunt mortali.

III. Confessio ista art. 6. Et 20. Lutherus assert. art. 32. Omnia opes a hominis, et am iusti sunt peccata mortalia; non tamen impudentur, si adiutatis. Sic & Nouariani & Donatisti solos fidei lapsos excludant ex Ecclesia. Fidelium.

S V A D E N T sis. 1. Isa. 51. *Non adiicset ultra, ne pertransiret per terram circum suam & immundus.* Ibidem. Recedite, exite, pollutum non ite tangere. Et, 2 Cor. 6. recidit vos. Quia enim participatio iustitia cum iniuriant? Ergo prius fias separatio quam recepicio. Item 1 Cor. 10. *Vnde panis, & uerum Corpus multis sumus, Atque unus ex trumento, omnes tales.* Rom. 8. *Qui spiritum Christi non habet, non est eius:* At eum non habent peccatores; ergo non sunt ei s membra. 1. I. Ecclesia solum dicitur Sancta: at si & peccatores in ea forent, et am dilecti a die debe eti. III. S. Cypria. lib. de Vnit. Eccl. Non habet Deum Patrem, qui Ecclesiam non habet matrem; & contia: At improbi non habent Deum Patrem. Nam Rom. 8. *Qui spiritu Dei aguntur, his sunt filii dei &c.*

A V T O R. Peccatores quantoscunque dummodo sint Fideles, intra Ecclesiam esse, liquet ex S. Scriptura in meo Antichristio. part. 2. q. 8. Et pluribus, in Geneal. par. 2. q. 6.

Adde quod S. Aug. tract. 6 in Ioann. ait: *Nos fatemur, in Ecclesia Catholica & bonos, & malos esse; sed tanquam gena & paleas.* S. Hieron. in dial. contra Luciferianos: *Arca Noë typus Ecclesie fuit: Ut in illa omnium animalium generis, ita & in hac uniuersarum gentium ac morum hominibus.*

nes sunt vasa aurea cum ligneis & fictilibus commorantur. Ratio: Quia, Si peccatores esse in Ecclesia desinerent; iama Prælati, lapsi quo peccato, non forent amplius Prælati; nec eis obedendum. &c.

D I C O A D I. ex S. Cyrillo & Hieron. ibid. Recedere iubentur ex Captivitate Babylonica, literaliter; nec aliam eos comprehensuram: Et; Paulus loquitur de participatione cum Infidelibus, non autem cum peccatoribus. Et; panis unus sumus per Baptismi aquam factus, id est, una Christiana congregatio; & in hoc consistit similitudo. Et; mali sunt membra Christi vera, et si non viua.

A D II. Ecclesia dicitur Sancta ob Baptismum Fidei professionem, ac Unionem Christianorum cum Capite. Et; denominatio sit a meliori parte; que potior centenda; non à deteriore. Denique tota Deo consecrata est Ecclesia.

A D III. Mens Cypriani est; non esse villos extra Ecclesiam Filios, aut bonos. Plura apud Bell. l. 3. c. 9.

Q V Ä S T I O   XXXV.

An ex solis Prædestinationis consistet Ecclesia, An etiam ex reprobis?

C A L V I N U S tria assertit: I. Inst. l. 3. c. 2. §. 3. Fidem scilicet verè habitam nunquam d. perdi posse; ideoq; omnem Fidem verè prædestinatum esse. Sic & olim Iouianinus, teste Hieron. libr. 2. contra Iouin.

II. Ecclesiam à solo Deo cognosci: Inst. 1. 4. c. 1. § 2. &c.

III. Externam esse Ecclesiam, in qua sint boni & mali.

S V A B E N T Istis: I. Quia, Cant. 4. Ecclesia est horeu conclusus fons signatus, putens aqua viventis. &c. quæ de electis expōnit S. August. l. 5. de Bapt. c. 27.

II. Quia in Arca Noë non fuerunt, nisi ex aquis saluandi: at ea fuit typus Ecclesiae, ait Aug. ibid. c. vlt.

III. Quia Christus non est Caput, nisi illius Ecclesiae, quam saluabit, & in iudicio extr. sibi exhibebit immaculatam.

IV. Quia, Ioan. 10. Ecclesia est unum Ovile: at, ait, Aug. tract. 45. in Ioann. non sunt nisi prædestinati: ergo hi soli sunt in Ecclesia.

V. Similia olim Wickleff & Huss.

A V T O R. Reprobos quoque in Ecclesia esse 1. S. Scriptura testatur in meo Antichristo par. 2. q. 2. Ita & S. Patres: Cypr. l. 3. Epist. 3. prolixè docet in eadem Ecclesia esse triticum & zizania, vasa in honorem & contumeliam. Aug. tract. 45. in Ioan. Secundum præscientiam & prædestinationem, quam multæ oves foris, quam multi lupi intus? 3. S. Aug. Serm. 1. de Conuers. ait Paulum fuisse prius luppen, dein ouem. Chrys. prius vas fictile, dein aureum: Iudam vero prius aureum, dein fictile. Item Iudas reprobus evasit, Act. 1. & tamen, ait Aug. in Ep. 3. filius Dei fuerat; &, lib. de Unit. Eccl. c. 13. in Ecclesia fuit, in qua & cæteri Apostoli. Malè igitur Huss singit, Paulum semper in Ecclesiæ fuisse; Iudam nunquam.

4. Quia si prædestinationis sola facit esse in Ecclesia iam Turcæ, Iudæi. &c. needū Baptizati, sed prædestinati; forent in Ecclesia, viuaque membra Christi. & nunc pīj Christiani extra eam forent, si non sint prædestinati: Vtrumq; falsum; quia S. Scripturæ contrarium. De nondum Baptizatis, Rom. 8. Qui spiritum Christi

B b   non

non habet, non est eius membrum vivum: at reprobis habent spiritum diaboli; patet ex operibus. De piis baptizatis, 1. Cor. 12. Omnes nos in uno spiritu in unum corpus, baptizatis sumus, & potatis Gal. 3. Omnes filii Dei estis per fidem: & tamen non omnes Corinthios & Galatas fuisse prædestinatos credibile est.

DICO AD I. Non omnia in Canticis sunt de Ecclesia intelligenda. Dein; ibi tribuitur toti, quod conuenit parti: ut Mat. 27. Estrones blasphemarunt; at unus solus: Phil. 2. Omnes, que sua sunt, querunt, id est, multi.

AD II. Arca in hoc typus fuit Ecclesia, quod extra eam nemo saluus: Non in omnibus, Ecclesia similis est; alioquin omnis baptizatus esset prædestinatus, quia 1. Pet. 3. Baptismus confertur cum Arca.

AD III. Christus est Caput Totius Ecclesie; non partes saluandæ solum ex gratia & merito; sed & damnandæ ex iustitia sua erunt.

AD IV. In ouili, præter oues, sunt etiam reprobis hædi, Matth. 25. Oves autem dicuntur tam reprobis, quam iusti: ut & Ezech. 34. de sanis ouibus & ægris dicitur: de omnibus, Ioann. vit. Pasce oues. Psal. 73. Iratus est furor tuus super oues pascue tuas.

Q V A E S T I O   XXXVI.

An Ecclesia sit Visibilis?

LUTHERANUS, este Frat. Stephyl in Apol. 1. par. 2. locuerunt inuisibilem: Dein; ob absurdum seculatum in hoc conuenerunt: Nomen esse Visibilem, Re-inuisibilem. LUTHERVS ib. de seruo arb. (obitienti Melanchthoni) Incredibile, Dein tam diu Ecclesiam deieruisse respondit, Deum nunquam deferuisse sed eamponere habeat Papistam: Paucos prius esse Eccle-

siam; non illam que vulgo dicitur Ecclesiam: & utrumq; semper in mundo sic fuisse Libro cont a Catha inum: Ecclesiam, ut, esse Spiritu-lem, & sola fide perceptibilem, Lib. de Missa prout aucta abrog. part. 1. Quia Ecclesiam regi- bu monstrabit, cum sit occulta in spiritu, & solum credatur. Vnde Creto Ecclesiam Santam? Magdeb. rge si Cent. 1 l. 1. c. 4. Veram Ecclesiam dicunt esse esse in exiguum; numerolus nullum; sicut, quia intratur, porta angusta est, & lata. Melanchthon in Loci: Ecclesia est Visibilis; at iuxta Dei verbum, soli electi & à Deo illuminati sunt Ecclesia. Scit & ceteri.

CALVINVS Institut. l. 4. c. 1. §. 7. Bifari- am de Ecclesia S. littera loquuntur; Internam intelligunt, qua est revera coram Deo. Infra: Nobis inuisibilem, solius Dei oculis conspicuam, credere necesse est.

3. Ad amplexandum eo modo Ecclesie Unitatem, nihil opus est ipsam oculis cernere, aut manibus palpare.

SVADENTISTIS: I. Trem. 3. Dabo le- gem meam in cordib. eorum, & ero eis in Denum, & ipsierunt mihi in populum. q. d. Fuit cœtus externus Ecclesia regalis; at Christiana interna erit.

II. Luc. 17. Regnum Dei non venit cum obseruatione; neque dicent, Ecce hic, aut ecce illic. Ecce enim Regnum Dei intra vos est.

III. De cultu interno, Ioann. 4. Venit hora, & nunc est, quando veri Adoratores adorabunt Patrem in spiritu, & veritate

IV. Heb. 12. Non accessitis ad tractabile montem, Sinae veteris Ecclesie; sed ad Sion montem, & Ciuitatem Dei, viventis, nouam Ecclesiam spiritalem.

V. 1. Pet. 2. Tanguam lapides vini super- discamini Domus spiritualis, Sacerdotium san- ctum, offerentes spiritales hostias.

V. Ecclesiam esse, creditur: ergo non videtur.

AVT R. Ecclesia Dei verè est Vi- sibilis. I. Sic S. Scriptura in meo An- tichristopart. 2. q. 15. Adde Sic præfigu- rata est Ecclesia: Ps. 2. Dabo tibi Gentes. &c. Psal. 21. Conuertentur ad Dominum si- nes terre. Isa. 49. Ecce isti de longe. &c. Isa. 54. Videbunt omnes fines terra Salutare- Des.

Dei. Isaiae. 60. Omnes isti congregati ritanorum falsitatem. Ita D. Thomas.

2. Nec soli Deo cogniti: nam Isa. 61. Scitur in Getib semen eorum: Omnes, qui viderint eos, cognoscent eos, quia isti sunt Semē, cuius benedit Deus. Dan. 2. Christus est lapis excisus crescens in montem magnum, qui impleuit totam terram.

3. Omnes tenentur se Ecclesiae adiungere: Iuxta Isa. 60. Ambulabunt gentes in lumine tuo: ergo conspici debet. Item dignosci ab hereticis: Vnde Splendor eius sit ut lux; ne, ait August. l. 18. Ciuit.

C. 32. credentes ad obscuri nominis sectam transierant.

4. Gloria Christi debet necessariò ex gloria visibilis Ecclesiae clarescere. Hinc, I. Tim. 3. Ecclesia Columna &c. Et manifestè magnum est pietatis Sacramentum, sc. Incarnatio, quod manifestatum est in carne, justificatum in spiritu, apparet Angelis, prædicatum est in gentibus, creditum in mundo, assumptum in gloria. Et sic omnia, quæ dixit Scriptura de Christo incarnato. Ecclesiae quoque inferunt manifestationē. Vnde Aug. epist. 48. Quomodo confidimus ex Scripturam nos acceperis Christum manifestum; si non inde accepimus Ecclesiam manifestam?

DICO AD I. Ieremias confert Veteris Testamentum cum Nouo; non Ecclesiam cum Ecclesia. Nonque lex in cordibus scripta infert Ecclesiam inuisibilem.

AD II. Loquitur ibi de suo aduentu primo, vel de gratia.

AD III. Agit ibi Christus de ritu modo que adorationis; non de loco: sc. in spiritu, contra corporales Iudeorum adorations; & Veritate, contra Saman-

itanorum falsitatem. Ita D. Thomas.

AD IV. Intelligitur per Sion Ecclesia triumphans, non Militans; ad quam spē, non reaccessimus. Ita Chrys. Theophil. S. Thomas.

AD V. Ecclesia dicitur spiritalis, non secundum substantiam, vt Angeli; sed secundum Ordinationem; quia ordinatur ad spiritum, & dominatur in ea spiritus. Sic, I. Cor. 2 dicitur homo spiritalis: I. Cor. 15. Corpus spiritale.

AD VI. Non Ecclesia creditur; sed Sanctitas Ecclesiae, quæ est inuisibilis. Aut, Videmus cœtum Ecclesiae; quod autem is sit Ecclesia, hoc credimus. &c.

QVÆSTIO XXXVII.

An vera & visibilis Ecclesia possit deficere?

VTHERO-CALVINISTÆ apud Bell. L. 3. de Eccl. c. II. docent Visibilem Ecclesiam interdum errare in fide & moribus sic, ut penitus deficiat.

SVADENT illis.

1. Quia Adam & Eva à Deo apostatarunt.
2. Aaron torusque Israëli apostataruit ad virtutem latrām. Exod. 32.
3. Item tempore Heliae. 3. Reg. 19. Religio sum ego solus: Et illi 7000. nec Heliae erant cogniti.
4. Tempore Christi pauci supererant fideles; tempore Antichristi, Luc. 18. putasne Filius hominis veniens inuenies fidem?
5. Non obstante facte promissiones, quod non sit defec̄tura: Nam Leu. 28. promisit se populum non abieciūram, abiecit tamen, Osea, 2.

AVTOR. Visibilis Ecclesia nunquam potest deficere.

1. Ita Verbum Domini, quod manet in eternum, in meo Antichristo p. 2. q. 15.
2. Quia Regnum Christi eternat, quod est Eccl. Visibilis. Pt. 88.

Eb 3 Thro.

Thronus eius sicut sol in consp. eius, & sicut luna perfecta in aeternum &c. Ponam in seculum seculi semene eius, & Thronum eius sicut dies cœli. Dan. 2. Suscitabit Deus cœli regnum, quod in eternum non dissipabitur. Luc. 1. Et regnium non erit finis. quæ de Ecclesia Visibili dicuntur. 3. Donatistæ dicebant, totam visibilem Ecclesiam perisse; solum in Africa paucos de ea supervivesse Donatistas: Quo; refutat S. Aug. in Psa. 101. Invisibilem perire non posse Donatistæ quæcunque, ac Lutherocalvinistæ, assertabant.

4. Ratio. Si aliquando sola esset invisibilis Ecclesia; esset etiam aliquando talus impossibilis ijs qui extra eam sunt; Nam ingredi non possent eam, quam ignorant. Item: Illi, qui invisibilem faciunt, aut palam profitentur fidem, aut non si palam; iam est visibilis: si non; iam nulla est Ecclesia & talus. Quia, Rom. 10. Ore fit Confessio ad salutem: Nec est Ecclesia, ubi non est Confessio fidei.

DICO AD I. Illi duo non erant Ecclesia, sed initium futuræ.

AD II. Moyses erat summus Pontif. & Caput; is non errauit: Aaron tunc non erat Pontif. Nec totus populus defecit. Nam tribus Leui erat Domini, congregatiq; sunt ad Moysen. &c.

AD III. Iudæi non erant soli Ecclesia Vniuersalis. Nec Iudæi omnes defecerunt, sed solus Israël subiectus Regi Samariæ; Populus Iudæi subditus regi Ierosolymitano.

AD IV. Tunc multi erant fideles. Ioann. 12. Act. 2. & 8. Conueniebant viri religiosi ex omninatione. Sub Antichristo fides erit; et si minus eximia.

AD V. Fuit ea conditionalis pro-

missio: Ecclesia autem facta est absolute. Quin etiam, Ego rogaui prote, NE DEFICIAT FIDES TVA, seu personalis, seu Christiana vniuersa, &c.

QVÆSTIO XXXVIII.

An Ecclesia Visibilis posset errare?

CALVINVS, Institut. lib. 4. c. 8. §. 13. Invizibilis Ecclesia nec debet fieri, nec errare potest in necessariis ad salutem: in aliis potest. Sic ferè Lutherani.

SVADENT istis. 1. Quia, 3. Reg. 22. omnes Prophetæ 400. errarunt, excepto Michea: 2. Isa. 56. Speculatoris eius caci omnes, nescierunt vniuersi.

3. Pôtifex, Sacri-dotes, omnisque populus clamavunt: Crucifige. Et Apostoli fidem amiserunt: iuxta Matth. 26. Omnes vos scandalum patiemini. Et Marc. vlt. Exprobavit incredulitatem eorum.

Duas tamen restrictiones apponit: 1. Si reiiciat Traditiones, & nihil extra Scripturam proponat. 2. Vniuersalis Ecclesia sola non errat, si non extendatur ad Episcopos; qui singuli sunt particularis Ecclesie.

AVTOR. I. Ecclesia Vniuersa, et si Dubitare in quibusdam possit; ut in Coceptione immaculata B. V. Absolutè tamē & pertinaciter nequit errare in Credendis, aut Faciendis; siue ea proponat ex Verbo Scripto, siue Tradito: idque tam in Vniuersi, fidelibus, quam in Episcopis representatiuè.

1. Quia, sic in Euangeliō Dominus: Vide meum Antichristum par. 2. q. 15. Adde 1. Tim. 3. Ecclesia Dei est Columna & firmamentum Veritatis. Non hic ait, Scripturarum Custos, ut Calvinus fingit. Nam fuit Columna tunc etiam Ecclesia, cum nulla esset S. Scriptura vñquam. Deinde, Eph. 5. Vir caput est mulieris, sicut Christus.

Christus Caput Ecclesie in gubernando; itaque tenetur Christus ab ea remouere omnem; non ignorantiam, ut vult Caluinus; sed errorem in fide. Hoc, non illa, damnabilis est.

2. Ecclesia est Sancta scil. in professione fidei Sanctæ: quare nil continere potest, nisi Sanctum, id est, Verum, quo ad Doctrinam fidei; & Iustum, quo ad præcepta morum.

3. Multa sunt de fide, non tamen ad salutem necessaria: Ut esse Scripturas Sacras: nā sine hac fide saluati sunt multi antè quam essent Scripturæ. Vnde si vera esset Caluinii sententia, multa fidei dogmata possent in dubium vocari.

4. Sic Patres. Quare Aug in Ps. 118. Disputare contra id, quod vniuersa Ecclesia sentit, i. solenissimæ insanie est.

H. Nec Ecclesia repræsentatiuè errare potest. Quia populi tenentur suos sequi Pastores: Luc. 10. Qui vos audit, me audit. Matth. 23. Quaecunque dixerint, facite. Episcopi autem repræsentant Ecclesiam.

DICO AD I. Ipsi 400 fuerunt pseudoprophe xin Samariæ regno, at in Iudaea plures erant veri.

AD II. Istud omnes hic, ut sæpè, non accipitur vniuersè, excepto nemine.

AD III. Illi habuerunt privilegiū non errandi, usque ad Christum: iuxta Ierem 5 Peribit Lex à Sacerdote. &c. Et pars populi clamabat. Crucifige. Apostoli tunc erant partes Ecclesie tantum materiales, & designati solum Episcopi: nā status Ecclesie coepit in die Pentecostes perfectè. Et ij reprehenduntur de infidelitate quo ad resurrectionem, nō quo ad cetera. Fidem autem resurrectionis

nondū acceperant, Ioann. 20. Luc. 18. Et Magdalena, B. V. Maria. &c. interim ardebat fide, spe, & Charitate.

Q VÆ S T I O XXXIX.

E C C L E S I A Luthero-Caluini-stæ N O T I S quid inest veris?

V THERVS lib. de Conciliis; Notas septenas desig-
nat, & Legitimas. 1. Prædictio em Euangeli.
2. Administracionem Baptismi. 3. Vsum Eucharistie.
4. Vsum Clavium. 5. Electionem Ministeriorum. 6.
Orationem, Psalmos, Catechismum. 7. Mysteriū
Crucis interne, ut pusillanimitas, terror; externa, ut por-
secutionis &c.

Sic & CONFESSIO Augustana art. 6. in Apolog.
Brentius, Cen. uratores &c.

CALVINVS Inst. l. 4 c. 1. § 9 10. 11. & Caluinisti,
prioris quinq; reducunt ad duas: Prædicatio-
nem Verbi sinceram, & Vsum Sacramento-
rum. Addunt Constantiam in Confessione fi-
dei. & Obedientiam in Ministros Verbi.

P R A Æ D I C A T I O N E M his e

S VADENT Brentius, Melanchthon, Cal-
vinus. 1. Ioann. 10. Oue mee Vocem me-
am audiunt. Ergo b. Auditus Verbi, ibi &
Ecclesia. 2. Melanchthon, vbi est Verbum
mundans, ibi est Ecclesia. Eph. 5. Mundans
eam lauacro fidei. 3. Caluinus Matth. 18.
Ubi sunt duo vultres. &c. 4. Bterius, Io-
ann. 10. Illos dixit Deos, ad gnos sermo Dei
factus est. &c.

A V T O R. Nihil sufficientes hæ No-
tae sunt ad demonstrationem Ecclesie; &
vixdum ad probabilitatem.

1. Quia, Notæ debent esse propriæ,
non communes: at Prædicatio cunctis
Sectis est communis adeo; vt, quantum-
uis inter se pugnant, singulæ synceram
veramque eam se habere pertendant.
Lu hero-Caluinistæ fatentur suam Prædi-
cationem non carere Næuis: vt Lutherus
littera de Ecclesia. Verbum D. i est No-
ta; licet aliis magis, aliis minus purè præ-
dicetur. Caluinus, §. 12, idem fatetur.

2. Quia,

2. Quia, Notæ esse notiores debent illo, cuius sunt Notæ: At de Vera prædicatione controvèrtitur, de receptione Verbi in animis nescirur: Et de vero ienit Scriptura solum scitur ex testimonio Ecclesiæ, teste August. l. de utilit. credendi c. 14. Brentius l. de Conf. Wintenb. ait, Ecclesiam habere ius & Testandi de Scriptura, & Interpretandi eam. Calvinus, 4. c. 1. §. 5. Eam esse Custodem Scripturæ. Melanchthon. in Loci. requirit testimonium Ecclesiæ ad lites dirimendas. At notior esse debet Custos, quam res custodita; Doctor, quam doctrina: Ecclesia, quam Scriptura: non contraria.

3. Quia, Notæ sunt inseparabiles à vera Ecclesia: at aliquando in Veris Ecclesiis Corinthiorum, & Galatarum nō erat sincera Prædicatio; 1. Cor. 1. Gal. 1. Neque tamen errabant obstinatè, sed ignorabant. Item in falsa Ecclesia subinde potest esse vera prædicatio: Ut apud Schismaticos.

Dico AD I. Auditus Verbi verus interior nemini est notus: ergo nec Nota.

AD II. Mundatio item interna & ignota est.

AD III. Id docet ubi sit Christus, non ubi Ecclesia. Vbi hæc est, ibi & Christus est, non semper contiñat. Dein, congregati in Nominem meo, id est. Autoritate mea Vicario relista meo: non cuiuscunq;

AD IV. Non prædicatio, sed Receptione Verbi facit Deos; at hæc ignota est. Et Ecclesia fuit ante Scripturam; ideo que notior, ut Testis huius. &c.

II. VSUS SACRAMENTORVM

non est Nota. 1. Quia, de hoc non liquet inter Lutheranos & Calvinianos: &c quippe ideo separatos ab fide & aliis. 2. Quia, Ecclesia est notior Vbi; hic enim pendet ab illa, eeu & Scriptura. 3. Quia, Corinthiorum Ecclesia erat vera; & tamen Synaxios vium non sincerum habebat.

III. ORATIO & PSALMODIA non est Nota: Quia, est exterior & communis: interior est ignota nobis.

IV. PERSEVERANTIA in Confessione fidei non est Nota: 1. Quia, hæc tam est dubia quam prædicatio, vel Vius Sacramentorum. 2. Quia, Lutherani aiunt, eam ante Lutherum diu cessasse in publico; sed latuisse inuisibilem. 3. Nulla Secta perseveravit: nec potuit.

NOTÆ VERÆ.

1. CATHOLICA: 2. Antiquitas: 3. Duratio: 4. Multitudo credentium: 5. Successio Episcoporum. 6. Doctrinæ Consensus: 7. Vnio membrorum: 8. Sanctitas Doctrinæ: 9. Efficacia Doctrinæ. 10. Sanctitas vitæ. 11. Miracula. 12. Prophetiæ donum. 13. Confessio aduersariorum. 14. Infelix exitus hæreticorum. 15. Felicitas Romano-catholicorum. *Has multi revocant ad quatuor: Vnam, Sanctam, Catholicam, & Apostolicam, iuxta concilium*

eilium, Constantinopolitanum quas fugiunt
Sectarii.

Q V A E S T I O X L .

E C C L E S I A E R o m a n o - c a t h o l i c a e

Notis quid veri subest?

L V T H E R O - C A L V I N I S T A E videri, dici-
que affectant C A T H O L I C I ; vt pleriq;
hæretici, teste Auguſt. lib. contra epift funda-
menti c. 4. notque vocant Papistas, Roma-
nenses, Pontificolas, idololatras, Panico-
las. &c.

A V T O R . 1. Ante MC. annos Ro-
manensis idem fuit quod Catholicus,
teste S. Ambr. in funebri Satyri. 2. Et
Chry. hom. 33. in Acta, docet recte nos vo-
cari ab Vniuersali Rectore Ecclesiae, scil.
Papa. 3. Cyrilus Catech. 13. Si ueris
in urbem aliquam, non pecas ubi sit Dominus
Dei; nam & hæretici dicunt se habere: Sed,
ubi Catholica Ecclesia: id enim nomen huic
proprium est. Ita Patres apud Bell. L. 4. de
Eccl. c. 4. Chryl. hom. 33. in Act. Nobis
nullus vir nomen dedit, sed Fides ipsa. Pas-
cianus epift. ad Sympronium: Christianus
mibi nomen est; Catholicus vero co-
gnomen: illud me nuncupat; istud ostendit.

II. L V T H E R O - C A L V I N I S T A E Catho-
licam oppugnant ANTIQUITATEM: vt,
1. Caluinus Inst. 1. 4. c. 2. §. 3. Ex ea inui-
ctum peri argumentum nequit. Nam Is. ael
senior Ilaco, & tamen electus est. 2. Mu-
tatio in Papatum non tota simul facta est, sed
paulatim irrepserunt errores, vt certum té-
pus ostendi non possit. 3. Infig. is tamen
depravatio accidit sub annum 600. cū Pho-
cas Papæ concessit titulum, Caput Ecclesie, &
aperuit Ecclesiam Pantheon. Ita Magdeb.
& plerique Lutherani. 4. Caluinus in
pref. Inst. ait, Suam Ecclesiam non esse no-

vam, sed Antiquissimam, à Christo funda-
tam; sed non visam dum, nunc apparuisse.

A V T O R . 1. Sicut Deus prior dia-
bolo; sic vera antiquior esse falsa debet
Ecclesia. Nam, Matth. 13. prius semina-
tum bonum semen, quam zizania.

2. Et Catholica dicitur, quia omni
tempore durauit: Apostolica, quia ab
Apostolis fundata est.

3. Quia, in omni Nouatione religi-
onis demonstrari possunt, 1. Autor, 2.
Dogma, 3. Tempus, 4. Locus, 5. Oppo-
gnatoreius, 6. Catus succrescens. At ve-
ra Ecclesiae Autor est Christus (vnde ap-
pellamur) prædicare incipiens Euange-
lium anno XV. Imperii Tiberii, in Iu-
dæa; contradicentibus Scribis; cum par-
uo cœtu Apostolorum. Nec ullam o-
riginem aliam nostram docere vñquam
possunt hæretici vlli; Nec autorem aliū:
Nec tempus certum nostræ defectionis;
Nec Locum: adeo Vniuersalis Concen-
sus cum uno Capite semper liquidò cō-
stitut: Nec vñlum contra Romanos Cō-
cilium fuit celebratum legitimum, et si
hereticum: Nec Rom. Ecclesia vlli alte-
ri maiori seu minori adhæsit vñquam.

4. Hoc argumentum ab Antiquitate
S. P atribus ten per suis validum & inui-
ctum contra hæreticos.

D I C O A D I. Ismaël non fuit fi-
gura Religionis; Gal 4. Hec enim sunt
duo Testamenta, duofili Abrahæ.

A D II. Nec vlla hæresis facta est to-
ta simul; sed paulatim.

A D III. At post annum 670. cele-
bratum est Conciliū VI. generale, quod
ipſi hæretici faciunt permagni; vt par.
Et Iustinianus senior, annis ante Phocā
fere 100. vocauit Papam Caput Ecclesie:

B b item.

itemque & Concilium Chalcedonense. Et Antichristus pugnabit contra omnes Deos; ergo aperiens Pantheō Papa non est Antichristus: Inuocatio autem Sanctorum fuit ante S. Gregorium: quod mendaciter negat Melanchthon.

A D IV. August. lib. 3. de Baptismo: *Donatiſtarum Ecclesia ſi periiit, unde ergo Donatus apparuit?* 2. Falsumne iſtud Matth. 6. *Porte inferi non praual &c.* Matth vlt. *Ego vobis cum ſum usque. &c.* 3. Si latuit; aut fidem confitebatur; ergo manifesta fuit; aut non confitebatur; ergo Ecclesia Nulla fuit, Nam aiunt Lutheri-calvinistæ Notam Ecclesiæ esse Confessionem. 4. Dein; gloria in Ecclesiæ mirificam fore prædicarunt prophetæ; omnes mendaces forent, si latuiffet. 5. Et ſemper hæreses fuerūt; ea que ab Ecclesia vera ſegregata contra ipſam.

III. LUTHERO-CALVINISTÆ de ſua DVRATIONE male ſperant. CALVINVS in pref. Cetech. Geneuenſ. *De posteritate ſic ſum anxius, ut tamen vix cogitare audeam. Niſi enim Deus mirabiliter ē eo lo ſuc- currerit, videre mihi videor extrema barba- riem orbis impendere. Atque viuam non paula post ſentiant filii noſtri, fuifē hoc verum potius vaticinum, quam coniecturam.* Quia ſciam ſciebat ſuam merē humanam eſſe. Sic & MAGDEBURGENSES in pref. Cent. 2.

LUTHERVS vix cœpit anno 1517. iam Cinglius anno 1525. ab eo deficiuit: Anno 1517. Anabaptistæ pluimmoſ ei abſtraxerunt: Reliqui vix vlli puri remanerunt, vt Illyricus co- qui ritur in pref. Centur.

CALVINVS anno 1528. defecit à Cinglio, cum plerisque Heluetiorum oppidis. Cal- uinistæ mox ſecti ſunt in Libertinos in Gallia, Britanos in Anglia, Trinitarios in Polonia,

Samosatenos in Transyluania: iam Arme- nianos & Gomorritas in Hollandia, in Mi- tiores per Palatinatum Rheni.

A V T O R. Perſtat DVRATIONE Ca- tholica. 1. Quia eſt, Dan. 9. *Regnum, quod in aeternum non diſſipabitur.* Act. 5. *Sic eſt ex hominibus Concilium hoc, aut opus diſſoluetur; Si verò ex Deo eſt; non pote ita diſſoluere.* At hæretici, 2. Tim. 3. *Ultra non proficiunt.* Aug. in Psal. 57. *Multa hærefiam emortue ſunt. Cucurrerunt in riui ſuis, quantum potuerunt; decurrerunt, ſiccati ſunt riui; vix eorum memoria repe- ritur, vel quia fuerint.* E contrà, Leo ſerm. 1. de Apost. *Augetur perſecutionibus Ecclesia: ſemper Dominicus ager ſegete ditio- re veſtitur, dum grana, que ſingula cadunt, multiplicata naſcuntur.*

2. Quia, ante Lutherum fuit ſolum Paganismus, Iudaismus, Mahometismus, Græci Nestoriani, Hussitæ, & Romana Ecclesia: Et Lutherani fatentur apud nullos iſtorum veram Ecclesiām fuifē: ergo aut apud Romanam fuit; aut periiit ſpiritus: quod fieri nequit.

IV. AMPLIATU DO autem eius ſuc- ceſſiuia omnes orbis oras comprehen- dit.

V. LUTHERO-CALVINISTÆ mul- lam habent ſUCCESSIONEM EPISCOPO- RVM ab antiquo.

IACTANT tamen; 1. Legitimè voca- tismus à populo & magistratu ad Episcopatus; non intiuſi ſumus.

2. Papistæ fidem veram deseruerunt: ergo non ſunt Episcopi amplius.

3. Caiphas ſuccellit antiquis Pontif. nec tamen ab eo petierunt ordinationem Apo- ſtoli. Hac Brentius.

4. CALVINVS Instit. I. 4. c. 2. 3. Non numeramus Episcopos Asiae, Africæ, Agypti; quia periiit ibi iſta Successio.

5. Idem

3. Idem, In Gracia perstat Successio; nec tamen est vera Ecclesia.

A V T O R. **S U C C E S S I O E P I -**
B C O P O R V M est apud Nos Omnino
A P O S T O L I C A, index, Ecclesiæque No-
ta. At apud Lutherο-caluinistas nec Or-
dinatio est Episcoporum, minus Succe-
sio: ergo neque vera Ecclesia. Hoc arie-
te semper S. Patres euerterunt hæreses.
1. Nec enim potest Ecclesia esse sine Pa-
storibus, teste Scriptura & S. Patribus: Et
ij semper habiti sunt pro legitimis soli,
quorum Successio & Ordinatio ab A po-
stolis descendit omnes alii fures, qui a-
scendunt aliunde. — 2. Sicut enim in
Lege Sacerdotium per carnalem gene-
rationem propagabatur; ita in Nouo Te-
stamento, per Ordinationem: Vnde
1. Tim. 4. *Noli negligere gratiam quam in te*
est; quæ data est tibi cum impositione n. anum
Presbyteri. Prisci hæretici eo studio-
sius obseruabant Ordinationem; quo
plus eos deficiebat Successio.

D I C O A D I. Quomodo cunque
facta fuerit Electio Episcopi; Ordinatio
semper una fuit sive similis, facta ab
Episcopis. Hac carent hæretici hodierni.

A D H. Calumnia est; dein & con-
trouersia; qua nil probatur.

A D III. Sacerdotium Aaronicum
durauit solum ad sive Christum, vti
temporale: Nonum Sacerdotiū Suc-
cessionem habet Christo, non Caiphæ.

A D IV. Siperiit ibi Successio ergo
& Ecclesia: at apud nos constat Succes-
sio; ergo & Ecclesia constat. Perit ibi
quidem Successio particularium Ecle-
siarum; at non eis perit Successio Uni-
versalis Romæ.

A D V. Hæreses notoriae in Græcia

interruperunt legitimam Successionē;
sicut & in Septentrione.

V I. **L V T H E R O - C A L V I N I S T A E** non
habent C O N S E N S U M D O C T R I N A E cum
S. Patribus; sed cum damnatis hæreticis.

D I S S E N T I V N T à S. Patribus L V T H E R E
R A N I, testibus Centuriatoribus, qui singa-
lis Centuris subtexunt catalogum Patrum,
quæ nob scum docent; vocantque *Nanos*
Patrum. Vide Bell. l. 4. de Eccl. c. 9.

C A L V I N U S in Instit. passim fatetur, op-
pugnans Nostra, se torte repugnare Antiqui-
tati. Ut de libero arbitrio, se nullum sequi,
excepto Augustino: Quem & ipsum tam
mox relicit: Ut, de subiectione Christi sub
Patre, & iam quoad Divinitatem: De con-
cupiscentia: De satisfactione.

C O N S E N T I V N T cum hæreticis
damnatis per primos 700. annos: de
quibus catalogizarant &c. Irenæus, Hier.
Epiph. Philastrius, Augustinus, Theo-
dosius, Damascenus. &c. Nam reuoca-
runt damnatam hæresin: 1. Simonianam & Eunomianam, de Sola fide. 2.
Floridianam, *Deum esse causam peccati.* 3.
Origenis: Adam perdidisse imaginem
Dei. 4. Pepuzianam, de mulierum
Principatu in Ecclesiæsticis: 5. Procli,
Concupiscentiam esse peccatum. 6. Nouati-
anam; de Pœnitentia contemtu. 7. Sabel-
lianā, de Una Persona in Trinitate. 8. Mani-
chænam, de seruo arbitrio. 9. Donati-
starum, Ecclesiam solis constare iustis: Vi-
sibilem perisse Eccles. Romouendas, aras,
templa, Sacerd &c. 10. Arianam, con-
trahomœsiam. 11. Arianam, de negle-
ctu orationis pro defunctis. 12. Vigilan-
tii & Icononoclastarum, de hogiomachis
imaginum, reliquiarum, Sanctorum. 13.
Petrobrusinam, de idolatria Missæ. 14.
Iouianam, de baptizatorum impeccabilitate;
contraciunium, de Virginitatis & Con-

Ce x ingii

iusquej equali merito. 15. Pelagianam; *Nasci infantes sine peccato originis, & omne peccatum actualē esse mortale.* 16. Nestorianam, *Duas in Christo personas esse: Et in afferuata Eucharistia extra usum non esse Corpus Christi.* 17. Eutychianam: *in Christo unam esse naturam.* 18. Lamentianam, *Vota monastica non obligare.* 19. Xenaianam Persae: *Christi & Sanctorum imagines non venerandas.* 20. Sacramentariorum; *Christi carnem non esse in Eucharistia; sed solam figuram seu Efficaciam.*

VII. LUTHERANI & CALVINIANI, ut in multis consenserint, in multis tamen misericordē dissidentiunt: adeo nullam habent UNIONEM MEMBRORVM, seu uno cum Capite, seu inter se.

1. LUTHERVS lib. de Votis monast. *Mendacia certius dignoscere non potest, nisi quan. ob similitudinis contraria sunt.* A Deo enim ita ordinatum est, ut impii semper similes confundantur. Ioann. Cochleus in Septicis pite colligit LUTHERI contradictiones, deque articulo uno 36. sententias: 2. Confessionem Augustinam toties recixerunt, ut ipsi nesciant nunc, quae vera sit, teste Harmonia Fabritii. 3. Lutherani viridum nati, simul scissi sunt in Anabaptistas, Confessionistas, Sacramentarios, &c. quorum odia pugnalique vide in Bell. I. 4. de Eccl. c. 10.

CALVINVS in prefat. Inst. ait, mirum non esse, si è sua religione mox orientur sectæ contrariae; nam id & Apostolorum accidit. Ecclesiæ è qua prodierunt Simoniani, Nicolaitæ, &c. Sathan enim semper bono semini zizania superseminat. 2. In Inst. I. 4. c. 13. §. 14. Ex Unione mutua Papistatum liquet, non veram eorum esse Ecclesiam: tot enim sunt Schismata, quot monasteria, olim Monachi ad Ecclesiæ Ordinariorum concurabant; iam monasteria singula propriū habent altare. 3. Sectas habent Thomistatum, Scotistarum, &c.

AUTOR. Mirifica semper UNIONE MEMBRORVM & uno cum Capite, & Inter se, extitit in Ecclesia vera. Adeo omnes retro sæculorum Scriptores, tot

tamque diuersarum nationum ac linguarum; tot & Pontificum, & Conciliorum Decreta, & dogmata, contra tot hæreses, Schismata, morumque corruptelas ac rituum, &c. semper confessurunt, ut hodieque: Quia omnes sensu suum sensu viuus Capitis subiecere; & inter se Vnum sentere. Vide Bell. I. 4. c. 10. Necenim, I. Cor. 14. dissensionis est Deus, sed pacis. Et Matth. 12. Omnia in se diuisum desolabitur.

DICO AD I. Ecclesia veræ doctrina per se signit Unionem; hæresis vero per se parit diuisionem. Et in Ecclesia est norma componendi dissensionem subordinam, determinante vel Papa, vel Concilio: pertinaces autem eiiciente, ut hæreticos: At apud hæreticos non est regula modusque conciliandi, vel eiiciendi, vel terminandi lites.

AD II. Mendacium est. Monachos olim temper in parochiis synaxes egisse; nam & proprias aras & sacra habuerunt, vti hodie monasteria. Nec ea sunt Schismata, cum aræ materialiter plures sint, formaliter vna.

AD III. Scholastici non dissentiunt in rebus fidei, sed adiaphoros: secus hæretici; quorum lites de articulis fidei vide in Hosio libr. I. contra BRENTIUM, &c.

VIII. LUTHERO-CALVINISTIS nulla est SANCTITAS DOCTRINÆ. 1. Lutherani uehunc spiritum presumunt; & tamen fidis eorum tollit Orationem Dominicam: Nam si credo, Nullum me habere peccatum, mentior orans, Dimitte nobis debita nostra &c.

CALVINISTÆ sciunt, Anabaptistas certò credere, se esse iustos; & tamen eos damnant, negantque posse iustificari, nisi conuertantur. Item docent, Omnia absoluta necessitate eueniunt; Deum esse causam peccatorum: Luther-

Lutherani vero ab hoc abhorrent plurimi.

AUTOR. Ecclesia S A N C T A est: quia professio eius est Sancta seu Fidei, seu Morum: adeo Ps. 115 est Lex Domini inmaculata, testimonium fidele, preceptum Domini illuminans. Sola igitur ea est Vera: alia nulla, seu Paganorum, seu Philosophorum, seu Mahometistarum, seu Iudeorum, seu Hæreticorum, seu Luthero-calvinistarum: ob complura quæ continet absurdia. *Bell. l. 4. c. 11.* At vero, Aug. l. 2. Ciuit. c. 28. *Nihil in Christianis Ecclesiis turpe & flagitiosum spectandum, imitandū;* proponitur: *vbi veri Dei aut precepta insinuantur; aut miracula narrantur, aut dona laudantur, aut beneficia postulantur.*

IX. EFFICACIA DOCTRINÆ nota est Ecclesia, per eam omnes orbis eras conuententis; testibus ipsis Centuriatoribus ordine saeculorum: de sua Nouitate nil tale valentibus memorare.

X. DOCTORVM in Ecclesia vera SANCTITAS mirifica est: vt Bernardum, Dominicum, Franciscum ipsis facteantur sanctos fuisse, Lutherus l. de Capitu. Bab. c. 2. Melanchthon, in Apologia art. 5. & 27. At hæresiarcharum superbia fuit semper non ferenda: In primis Lutheri & Lutherani populi, testibus ipsis Lutheranis. *Bellarminus lib. 4. cap. 13.*

XI. LUTHERO-CALVINISTIS nulla est MIRACULORVM GLORIA.

LUTHERVS, teste *Saphylo*, tentauit de sua discipula demonem eicere: at periculum erat, vt ipse pene occideretur. Nescimus in Alibi sub eius nitebatur variis mormurationibus resalire: at mortuo canebar, teste *Cochlae in Actu Lutheri anno 1523*. SIG. 1558.

in finibus Polonie Matthæus predicans persuasum, vt se mortuum fingeret, ve è mortuum efficit, testibus Lindano in Dubitanio, Alano Capo l. 6. Dial.

Similem attentationem Caluini testatur *Bolsecus in vita eius cap. 13.* Injuriam, aut Caluinum, faciunt nobis, qui miracula exi-gunt; cum Doctrina nostra sit perantiqua, & Apostolorum ac Martyrum confirmata miraculis: Nec Baptista patrauit ullum miraculum; *Ioann. 10.*

AUTOR. Ecclesia vera Luxit, Lucetque MIRACVLIS veris; quæ ad nouam olim fidem necessaria erant, & insufficientia ad insignem demonstrationē.

1. Teste S. Scriptura de Moysé, Iosue, Helia, &c. de Christo, Apostolis. &c. 2. Nulla lecta villo claruit vñquam miraculo teste. *Bell. c. 14.*

XII. LUTHERO-CALVINISTIS nullum est PROPHETIAE DOCUMENTVM

LUTHERVS se ipse iactauit prophetam & Heliam Germanicum, teste *Cochlae anno 1525.* Prædicto anno 1521, si duos adhuc prædearer annos, fore ut euangelizet Papa, Cardinales, Episcopi, Monachi, tauræ, campanæ, Missæ; at prædicta fere XXII. annis post, mortuus anno 1546. & illi sunt, eruntque. 2. Thomas Munckerus se Gedeonem venditauit; rusticos in armis vocauit; prædicti vñctoriam certam, globolique manica se excepturum. At illi cœsi, captus ipse secundi percussus est. 3. Anno 1531, dixerunt diem iudicii instare; agriara, ratiæ cessant; dictis adest dies; sed non iudiciorum de sua falsitate. Teste *Cochlae*.

CALVINVS sua sibi fara cecinit; vt supra ostendi.

AUTOR. In Romana Ecclesia sole clarior viget Prophetia, gratis data.

XIII. LUTHERI, lib. contra Anabaptistas, CONFESSIO est. Fatemur piurum esse loci Christiani; in modo omne bonum Christianum; atque illinc ad nos deuenisse. Quippe fatimur, in Papatu veram esse Scripturam, verum baptismum, verum Sacramentum altaris, veras Clavis ad remissionem peccatorum, verum prædicandi officium, verum Cathechismum. Dico insuper sub Papatu veram Christianitatem, in modo verum nucleus Christianitatis esse.

CALVINVS Inst. c. 10. §. 17. S. Bernardum *Pium Scriptorem. &c.*

Cc 3 Av.

AUTOR. Vera est CONFESSIO de Veritate Ecclesiae Romanae, Ethnico rum, Iudaeorum, Hæreticorum, Turcarum. &c.

XIV. LUTHERO-CALVINISTARVM, omniumque hostium Ecclesiae, infelix semper exitus fuit.

XV. Felix autem Prosperitas, cum Deo, Ecclesiae veræ fuit, est, erit.

VII. DE CLE RICIS.

QVÆSTIO XL.

Rectene hi Clerici, isti Laici appellentur?

LUTHERO-CALVINISTÆ, quod rem Latinet, haud negant, ministerium Verbi & Sacramentorum non ex æquo ad omnes pertinere: vocem tamen Cleri auersantur.

LUTHERVS lib de abroganda Missa priuata, par. 1. Quod nostra translatio habet: Non dominantes in Cleris, interpretu incuria fait, quas fecit, in Clerum hoc loco intelligunt, quos nunc à Laicis descrevit in pia hominum traditio. Infra. Hoe dixisse contentissimum: Christianum populum esse simplicem; in quo prorsus nulla secta, nulla distinctione personarum, nullus clericus, nullus Laicus, nullus viratus, nullus ratus, nullus Monachus esse debet.

CALVINVS Institut. I. 4. c. 4. § 9. Hec appellatio anterrore, aut certe ex prava affectiōne nata est: cum tota Ecclesia Clerus, id est, hereditas Domini, à Petro dicatur: Idem ad i. Pet. 5. Vinam Patribus nunquam venisset in mentem, ut hac voce viterentur. Gal. 3. Omnes enim vos unum estis in Christo Iesu.

AUTOR. I. Distinctio Clericorum & Laicorum est omnino Christi, Ioa. 15. Ego elegi vos, scil. è turba. 2. Est Apostolica, i. Pet. 5. Non Dominantes in Cleris, 3. Est Canonica in delcriptis à S. Cle-

mente Canonibus Apostolorum, Can. 3. 12. 15. 4. Est ea antiquissimorum Patrum, & Conciliorum: apud Bellarm. lib. de Clericis c. 1.

II Vnitas & Simplicitas populi Christiani est, quæ describitur Eph. 4. Unus Dominus, una fides, unum baptisma, unus Deus & Pater omnium. Utrumque dicant, idem sentiant, & non sint in eis schismata. Hæc simplicitas procul à Lutheris calvinistis exultat. 2. Nec Cleri & Populi distinctio cum Vnitate ea pugnat magis, quam membrorum diuersitas cū Corporis Vnitate. i. Cor. 12. Si totum corpus oculus; ubi auditus? &c. Et si omnia essent unum membrum, ubi Corpus? Nunc autem multa sunt membra, unum autem corpus. 3. S. Petrus uice Cleri, allusus ad Leuitas, Deut. 18. Nam. 18. à quibus fors natuitatis transit ad Christianos forte Electionis.

SVASIONES contrariæ ex his corrunt vltro.

QVÆSTIO XLII.

Ius Eligendi, Ordinandi, Pastores, seu Ministros esse Populi, an Episcoporum?

LUTHERVS lib de potest. Pape. Illyricos & Centuriatores, Brentius, & Kemnitius &c. Itemqu CALVINVS Institut. I. 4. c. 3. §. 15. Habemus esse hanc Legitimam ex Verbo Dei Ministri vocationem, 1. Ubique populi consensu & approbatione creantur, qui nisi fuerint idonei. 2. Praeesse autem Electioni debent Pastores; ne quid per testitatem, vel per mala studia, vel per tumultum à multitudine peccetur. Volunt gitur: Vocare & Eligere Populi esse, Ime diuino; non Papæ, non Præsis, non Canoniconum: 1. Odiare